

Életre szóló igenek

Interjú Herczegh Anitával

Herczegh Anita 30 éve hűséges társa Áder Jánosnak, Magyarország köztársasági elnökének. A nemzetközi protokoll szerint jelenleg ő tölti be az ország első számú közjogi méltósága mellett a „first lady” szerepét. 1987-ben végzett az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán. Bírói hivatása önkéntes átmeneti felfüggesztéséig a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságán dolgozott. A bírói munkát életre szóló hivatásának tekinti, de a család nyugalmánál és az anyaként való helytállásnál semmi sem fontosabb számára. Férjével négy gyermeket nevelnek. Júlia, a legkisebb még általános iskolás, Orsolya művészeti egyetemre jár, András gazdasági szakemberként végzett, Borbála, a legidősebb lány pedig már maga is jogászként dolgozik.

Önéletrajzi adataiból azt olvastam ki, hogy Önnek és Áder Jánosnak idén lesz a 30. házassági évfordulója. Mit terveznek e jeles alkalomra?

Egy családi ünnep mindig a meghittségről, az odafigyelésről szól. Arról, hogy a mindennapok sodrásában is legyen időnk békés, nyugodt körülményeket teremteni önmagunk körül. Az élet azonban olyan, hogy bármilyen szerény kívánságnak is tűnjék ez, mégsem történik meg magától. Aki családban él, pontosan tudja, mi mindent is kell megtennünk ezért. Igaz, jó lenne elutazni például Rómába, ahová kedves emlékek fűznek bennünket még egyetemista korunkból, de nem vagyok benne biztos, hogy János hivatalos teendői ezt most lehetővé teszik, úgyhogy nem erőltetem a dolgot. Sokkal fontosabbnak tartom, hogy legyen időnk, figyelmünk egymásra és a gyerekekre.

Beavatna bennünket, hogyan ismerkedtek meg?

Elsőéves joghallgató voltam, és egy egyetemi sítáborban ismerkedtünk össze. Itt zömében felsőbb évfolyamos egyetemisták voltak, János pedig már épp a diploma megszerzése előtt állt. Különös volt, hogy bár akkor csatlakozott fel a lécezt életében először, mégis mindenki rá figyelt. A második estétől már egymás mellett ültünk a vacsoraasztalnál, s reggel együtt indultunk a hegyre. Úgy fordult komolyra a dolog, hogy észre sem vettük. Márciusban találkoztunk, nyáron pedig már a házasságról beszélgettünk. Egy évre rá pedig összeházasodtunk. Vannak igenek, amelyek egy életre szólóknak.

Milyenek voltak akkor, s miben változtak leginkább azóta?

Én akkor, 18 és fél évesen még épp csak belekóstoltam a felnőtt élet szépségeibe és nehézségeibe. Szüleim Pécsen laktak, és én innen kerültem a fővárosba. Itt minden új

volt a számomra. Az egyetem, az önálló budapesti élet... Mindez gyökeres változást és megannyi újdonságot jelentett egy alapvetően nyitott és érdeklődő természetű fiatal egyetemista lánynak. János határozottsága, figyelmesége, tájékozottsága imponáló volt számomra. Nála jobb társat keresve sem találhattam volna. Fiatalon is érett férfi benyomását keltette, aki tele van komoly tervekkel és komolyan vehető érzelmekkel. Ő akkor már sok nehézsé-

gen és megpróbáltatáson ment keresztül. Édesapját korán elveszítette. Édesanyjának és húgának ő lett a legfőbb támasza. Sokat dolgozott az egyetem mellett, de a tanulásban is szépen helytállt. S hogy miben változtunk volna? Ha két kavics a folyóban összecsiszolódik, attól nem változnak meg, csak egészen finoman mindkettőjük felszínéről leperreg a felesleg...

Az is magától értetődött, hogy minél előbb gyerekeket is szeretnének?

Számunkra ez természetes volt. Ráadásul bennem furcsamód már kamasz koromban is elementáris vágy élt az anyaság iránt. Természetesnek

tartom, ha a házasságkötést gyermekvállalás követi. Nálunk pedig a diplomám megszerzése után nem sokkal meg is érkezett az első...

S hogyan lett a kis családból nagy család?

A világ legtermészetesebb módján: nagyon akartuk az első, utána a másodikat, aztán a harmadikat, majd a negyediket. Először csak családot akartunk, de minden gyermek születésével egyre nagyobb örömmel leltük benne, így lettünk végül nagycsalád.

Ön évtizedeken át bíróként dolgozott. Hogyan tudta a négy gyermek melletti teendőket összeegyeztetni a bírói hivatással?

Természetesen, ez nem mindig volt könnyű. A cégbíróság előtt a klasszikus bírói munkát végeztem, rengeteg peres ügygel, számtalan tárgyalással. Lelkiismeretem azt diktálta, hogy igyekezzem ezen a téren is maximálisan helytállni. Ez viszont azzal járt, hogy a gyerekekkel szemben egyre gyakrabban volt lelkiismeret-furdalásom. Ekkor már három gyermekünk volt. Érthető, ha egy édesanya elsősorban a gyermekeivel szeretne lenni, bármikor, amikor igénylik. Nem jó érzés azt mondani, hogy most nem tudok menni, nem érek rá, ne zavarjatok, mert holnap tárgyalok, és még rengeteg periratot muszáj átolvasnom. Ráadásul János életútja is úgy alakult, hogy egyre kevesebb idővel tudott szabadon gazdálkodni. Bár pályáját tudományos kutatóként kezdte, a demokratikus átalakulás aktív résztvevőjeként egyik meghatározó alakja lett az akkori fiatal politikusi nemzedéknek. Ahogy múltak az évek, egyre nagyobb felelősség nehezedett rá, és ezzel együtt a teendői és kötelezettségei is egyre sokasodtak, s bár ő mindig derekasán kivette a részét a gyerekek körüli teendőkből, én mégis úgy éreztem, ideje egy sokkal kevésbé leterhelő, azaz jóval családbarátabb területet választanom magamnak. A bírói hivatást azonban nagyon szerettem, így végül a cégbíróságon folytattam pályafutásom. Ennek az időszaknak nagyon nagy előnye volt, hogy a cégbíróságon dolgozóknak kiszámítható a munkarendjük. Itt mindenki normál munkaidőben dolgozik, és a másnapi periratok helyett a családjával tölthet minden estét. El sem tudom mondani, milyen felszabadító érzés volt minden nap úgy kilépni a munkahelyem kapuján, hogy a nap hátralévő részében és a hétvégén is teljes egészében a családdal tudok lenni. Negyedik gyermekünk, Juliska lányunk születése már erre az időszakra esik...

Mennyire tudták s tudják ma figyelembe venni a gyerekek szempontjait?

Mindig is bevontuk őket az őket is érintő döntéseinkbe, fontosnak tartottuk a véleményüket. Míg közös fedél alatt éltünk, minden nap együtt reggeliztünk, János vitte a gyerekeket az iskolába, és este is többnyire ő mesélt nekik, míg kicsik voltak. Ma is szoros kapcsolatban vagyunk, noha a három nagy gyermekünk már nem lakik velünk. Amikor csak lehet, együtt van a család, ha pedig nem lehetünk együtt, ott a telefon, a Skype, azaz minden nap kapcsolatban vagyunk velük.

János államfővé választása az ő életükre is hatással van, ezért fontos számunkra, hogy a lehető legnagyobb tiszteletben tartsuk az ő külön kis életüket. Nem kérjük, és nem is várjuk el, hogy az édesapjuk közjogi megbízatásával együtt járó nyilvánosságot ők is vállalják, sőt, igyekszünk

ettől a lehető legjobban megkímélni őket. Saját életük van, amit tiszteletben kell tartanunk.

Hogyan változott meg az Ön élete és a család élete, mióta Áder János lett Magyarország államfője?

Sok minden megváltozott, de a legfontosabb dolgok nem: délutánonként ugyanúgy tanulok Juliskával, mint tettem azt a többi gyermekemmel, hétvégeken ugyanúgy én készítem a vasárnapi ebédet, s nyaranta is ugyanazokkal a

barátokkal megyünk vízitúrázni, akikkel évtizedek óta. Sokféle változás volt már életünkben, ezért ragaszkodunk ahhoz, hogy a legfontosabb dolgok mindig változatlanok maradjanak. Nálunk pedig mindig is a családé volt a főszerep.

Mindemellett természetesen azokat a feladatokat is becsülettel igyekszem ellátni, amelyek hagyományosan a köztársasági elnök felelőségéhez kötődnek. Sok örömteli és meghatározó pillanata van ennek. Bíróként soha nem tapasztalhattam volna meg, mennyi jó szándékú, kiváló ember, közösség és szervezet tevékenykedik Magyarországon. Életem nagy adományának tartom, hogy mindezt láthatom, részese lehetek, vagy épp a magam módján segíthetem...

A protokoll sokszor megkívánja, hogy elkísérje férjét a hivatalos külföldi utakra: milyen érdekes programokban, emlékezetes találkozásokban van ilyenkor része?

Azt mondják, a könyvek a világ megismeréséhez visznek közelebb, az utazás pedig önmagunk megismeréséhez. Mindig is nagyon szerettem utazni, de a diplomácia egészen más világ. Egy-egy hivatalos külföldi útra akkor van módunk elkísérni a férjem, ha az államfői meghívás a házastársnak is szól. Ilyenkor természetesen nekem is van-

nak protokolláris kötelezettségeim, de én inkább az apró emberi részletekre szeretek odafigyelni. Az emberek mindig is jobban érdekeltek, mint a ceremóniák.

Van-e olyan alkalom, amikor kifejezetten Önnek szól egy külföldi meghívás?

Tavaly januárban volt szerencsém személyesen is megismerkedni Bőjte Csabával, márciusban pedig arra is alkalmam nyílt, hogy körbejárjam vele az általa vezetett közösségeket Erdélyben és a Partiumban. Csaba testvér sokunk életszemléletét megváltoztatta, az enyémet is...

Idehaza több alkalommal is részt vett a NOE rendezvényein...

Örömmel tettem! Nagyon rokonszenves számomra, ahogyan az egyesület természetes életvidámsággal, a jó példa erejével igyekszik a gyermekvállalás és a házasság mellett érvelni. Személyes meggyőződés, hogy ezt csak így szabad, és csak így érdemes csinálni.

A nagy családnak rengeteg előnye van – csak az a baj, hogy ezt kizárólag azok hiszik el, akik már nagycsaládosként maguk is megtapasztalták.

Egy igazi nagycsaládos nyaralásnál én például nem tudok kényelmesebbet és jókedvűbbet elképzelni. Mi is egy ilyen nagycsaládos baráti társasággal járunk nyaralni. Ilyenkor megosztozunk a teendőkön. Van, aki főz, van, aki bevásárol, van, aki fát hasogat a bográcscozáshoz, és a gyerekeknek is megvan a maguk kis társasága. Hát nem jobb ez így, mintha az embernek mindent magának kellene csinálnia egy nyaraló apartmanjában? Ráadásul a mi baráti körünkben mindig voltak nagyjából egyidős gyerekek, így kismamakorunkban is gyakran fordultunk egymáshoz. Mindannyiunknak

könnyebb volt így úrrá lenni a nehézségeken.

Nyilván nem pusztán a véletlen műve, hogy a nagycsaládosok között az átlagosnál magasabb azok aránya, akik elmondhatják magukról, hogy valóban megtalálták életük párját. Szerencsésnek érzem magam, hogy ez nekünk is megadatott. Ezért bár büszke vagyok férjem karrierjére, és arra is, hogy be kell töltenem a first lady szerepét, de tudom magamról, hogy sohasem fogok tudni kibújni a bőrrömből. Az maradok, aki voltam: anya és feleség mindekelőtt.

LÓDI VIKTÓRIA